

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/184/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124210334
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8124210334.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

18 29Csp/184/2024

Okresný súd Prešov, sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/X, XXX XX A., zast.: JUDr. Dáša Komková, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 711 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

2 29Csp/184/2024

I. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX v bode 6. Zmluvy: „Poplatok za poskytnutie úveru: 150,- eur.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX v bode 7. Zmluvy, v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zaväzujú sa ich dodržiavať.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX v článku 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.5., v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.).“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy o RÚ.“ „Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX v článku 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, Zmluvných dojednaní k Zmluve, v bode 8.2. v časti, v znení: „ Dlžník, Spoludlžník 1 a Spoludlžník 2 sa zaväzujú pri úhrade splátky alebo iného záväzku podľa Zmluvy o RÚ uvádzať ako variabilný symbol číslo tejto Zmluvy o RÚ. V prípade, že tento variabilný symbol nebude uvedený, resp. bude uvedený nesprávne, čiastka sa považuje za uhradenú nie 6 pripísaním na účet Veriteľa, ale až okamihom, kedy dôjde k jej identifikácii Veriteľom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX v článku 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, Zmluvných dojednaní k Zmluve, v bode 8.3., v znení: „ Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 je povinný oznámiť Veriteľovi okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť schopnosť plniť záväzky Dlžníka, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 z tejto Zmluvy o RÚ.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v článku I. Predmet Dohody, bod 7.1. Dohody o poskytnutí služieb č. 8500079509, zo dňa 11.9.2014 k Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

14 29Csp/184/2024

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 04.12.2024 sa domáhal určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v bode 6,7,8 Zmluvy, v článku 8 zmluvných dojednaní ako aj v bode 7.1 Dohody o poskytnutí služieb.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa XX.XX.XXXX zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, konkrétne v bode 6 Zmluvy, týkajúcu sa poplatku za poskytnutie úveru vo výške 150 EUR, ktorá bola opakovane rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove vyhlásená za neprijateľné zmluvné podmienky.

3. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 7, táto je neprijateľná z dôvodu, že v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedenou zmluvnou podmienkou v rozpore s § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, neprijateľne prenáša dôkazné bremeno, ktoré by mala podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah niesť iná zmluvná strana a to v otázke oboznámenia sa so zmluvnými dojednaniami. Pokiaľ ide o zmluvné dojednanie v bode 8.1, 8.2 a 8.5 týkajúcich sa zmluvnej pokuty, k neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky a obsahovo obdobných priamo vo vzťahu k žalovanému poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Prešov 20Csp/35/2021, 24Csp/2/2023, ako aj rozsudok Krajského súdu v Prešove 7CoCsp/52/2021.

4. Neprijateľnou je aj zmluvná podmienka uvedená v čl. 8, bode 8.2 Zmluvy, keďže o obdobných zmluvných podmienkach týkajúcich sa variabilných symbolov už taktiež súdy judikovali neprijateľnosť.

5. K zmluvnému dojednaniu v bode 8.3 uviedol, že toto dojednanie predstavuje neprimeraný zásah do súkromia spotrebiteľa. V priebehu úverového obdobia môže dôjsť k akejkolvek zmene a neoznámenie už môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa. Nie je pritom významné, či by veriteľ aj napĺňal takýto scenár, ale dôležité je, že takáto zmluvná podmienka sa nachádza v zmluvných formulároch žalovaného.

6. K neprijateľnosti zmluvného dojednanja v bode 7.1 Dohody o poskytnutí služieb uviedol, že o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky vo vzťahu k žalovanému existuje bohatá judikatúra týkajúca sa rozhodnutí Okresného súdu Prešov, ako aj Krajského súdu v Prešove.

7. Žalovaný namietal neprípustnosť predmetnej žaloby, nakoľko medzi zmluvnými stranami prebehlo konanie vedené pod sp. zn. 11C/49/2015, 15C/505/2015, 9C/419/2015, 8Csp/135/2017, ako aj konanie vedené pod 29Csp/17/2019, pričom ani v jednom nenavrhol rozhodnúť o určenie neprijateľných zmluvných podmienok.

8. Žalovaný zároveň popiera dôvodnosť žaloby v časti o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Zákonným predpokladom pre záver o neprijateľnej zmluvnej podmienke je, aby išlo o ustanovenie spôsobujúce protiprávny stav a súčasne o ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od právnej úpravy a zároveň by spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach na úkor spotrebiteľa. Poplatok za poskytnutie úveru bol a je štandardne vyžadovaný subjektmi na finančnom trhu a v žiadnom prípade sa nemožno na tomto základe dovoliť jeho neprijateľnosti. Žalobca bol o danom poplatku riadne informovaný a súhlasil s ním v čase podania žiadosti.

9. Poplatok za poskytnutie úveru už názvom definuje svoj obsah a význam a teda aj protiplnenie, pričom Národná banka Slovenska uvedený poplatok posúdila ako vecne prípustný a neporušujúci práva spotrebiteľa.

10. Zákon v otázke poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom teda zaviedol výslovnú úpravu toho, aké poplatky pri spotrebiteľskom úvere sú ex lege zakázané. Z vývoja právnej úpravy je zrejmé, že išlo o regulatívnu úpravu. Ak by poplatok za uzavretie zmluvy bol neprijateľný, logicky by bol zakázaný. Z prijatej zákonnej úpravy vyplýva, že zákonodarca poplatok za uzavretie zmluvy nepovažoval za problematický a neprípustný. Týmto poukazuje na to, že v rámci pomerne podrobnej a rozsiahlej úpravy poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom by aj v zmysle teórie racionálneho zákonodarcu bolo prirodzené a očakávateľné, žeby zakázal aj sporovaný poplatok, ak by bol považovaný za problematický a neprípustný.

11. Na podporu svojej argumentácie poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 7Cdo/294/2019, 5Cdo/47/2019, ako aj 4Cdo/292/2021.

12. Pokiaľ ide o zmluvné dojednanie v bode 7 v Zmluve o revolvingovom úvere, žalobca v podanej žalobe neoznačil jediné zákonné ustanovenie, podľa ktorého dodávateľ znáša dôkazné bremeno o tom, že sa spotrebiteľ oboznámil so zmluvou. To je prvá podmienka podľa ním označeného zákonného ustanovenia. To, že takéto dôkazné bremeno nikdy neexistovalo a neexistuje vyplýva aj z toho, že napríklad zákon č. 129/2010 Z.z. upravoval len povinnosť veriteľa poskytnúť vopred zmluvu, predzmluvný formulár, čiže celkom logicky nemohol zavádzať dôkazné bremeno, o ktorého údajnom prenose žalobca uvádza nepravdivé a vcelku aj nepredstaviteľné tvrdenia.

13. Tvrdenie žalobcu je podľa žalovaného vecne nedôvodné a nelogické, pretože predmetné ustanovenie ani gramaticky, ani obsahovo a ani inak žiadny iný prenos dôkazného bremena nerieši. Vo všeobecnosti platí, že oboznámenie sa s obsahom listín je vnútorný, myšlienkový proces, ktorého dokazovanie je objektívne vylúčené. Prejavom myšlienkového procesu navonok je prejav vôle, v takomto prípade písomný prejav vôle. Len to môže byť predmetom dokazovania, čo ale v prejednávanej veci sporné nie je, pretože žalobca uzatvorením príslušnej zmluvy o revolvingovom úvere nespochybňuje. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvných dojednaní týkajúcich sa zmluvnej pokuty uviedol, že zmluvná pokuta 0,04 % denne znamená, že je závislá od doby trvania omeškania. Nejde teda o paušálnu sumu za porušenie povinnosti. V ročnom vyjadrení znamená 14,6 %, čo je hodnota neprevyšujúca 3-násobok úrokovej sadzby úroku z omeškania. Ustanovenie zmluvy plne korešponduje s citovanou právnou úpravou uvedenou v Nariadení vlády č. 87/1995 Z.z., ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. Uplatnený nárok na zmluvnú sankciu a úrok z omeškania môžu podľa výslovnej úpravy dosiahnuť 3-násobok úrokovej sadzby úroku z omeškania. Ak sa tak stane, tak od daného dňa je možné uplatňovať len zákonný úrok z omeškania. Zákonodarca právne aproboval dojednanie rovnaké, aké je uvedené v zmluve.

14. Žalovaný popiera tvrdenie, že ustanovenie bodu 8.5 Zmluvy o úvere má byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z Občianskeho zákonníka výslovne vyplýva, že veriteľ nie je oprávnený požadovať

náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednaní účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len ak je to medzi účastníkmi dohodnuté.

15. Pokiaľ ide o bod 8.2 zmluvného dojednaní, žalobca v podanej žalobe neoznačil žiadne zákonné ustanovenie, podľa ktorého by povinnosť dlžníka plniť záväzkov mala nutne existovať bez povinnosti ho označiť príslušným variabilným symbolom. Ak vezmeme do úvahy fakt, že najmä v prípade viacerých záväzkov veriteľ prijímajúci platbu nie je oprávnený ani určiť v prospech ktorého plnenia je úhrada platená. K bodu 8.3 žalobca neuviedol nič, čím zdôvodňuje neprijateľnosť, neoznačil žiadne skutočnosti, v zmysle ktorých by obsah konkrétneho ustanovenia spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ ide o zmluvné dojednanie týkajúce sa dohody o poskytnutí služieb, návrh je v tejto časti neprípustný, pretože podľa § 53 Občianskeho zákonníka, neprijateľnou zmluvnou podmienkou nie je dohoda o cene plnenia. Tvrdí, že ku vzniku dohody o poskytovaní služieb nemuselo v prvom rade dôjsť a jej vznik je potrebné posudzovať aj objektívne. Vznik dohody nie je ani podmienkou, ani predpokladom vzniku iného zmluvného vzťahu, čiže nešlo o žiadnu podmienku pre vznik úverovej zmluvy, či získanie úveru. Dohoda o poskytovaní služieb je individuálne uzavretá a nejde o predpoklad, ani podmienku pre vznik zmluvy o úvere.

16. Žalobca v replike uviedol, že pokiaľ ide o námietku žalovaného, že medzi stranami prebehli súdne konania, tak z uvedených konaní má vedomosť len o konaní, ktoré sa týkalo predmetnej zmluvy a to konkrétne konanie 15C/505/2015, kde sa domáhal zdržania zrážok zo mzdy. Žalovaný o ďalších, iných súdnych konaniach vedomosť nemá. Žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok podáva z dôvodu verejného záujmu, vyplývajúceho z jednej z hlavných politík primárneho práva EÚ, ktorým je ochrana spotrebiteľov. Účelom žaloby je aj pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Okrem toho právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť.

17. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru revolvingového typu, zmluvnými dojednaniami, dohodou o poskytovaní služieb, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

18. Žalobca uzatvoril so žalovaným dňa XX.XX.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX v predmete poskytnutia úverového limitu vo výške 1 500 EUR, s uvedením počtu splátok 42, výšky mesačnej splátky 47,43 EUR, celkovej čiastky 2 142,06 EUR, RPMN 25,39 %, ročnej úrokovej sadzby 18,08 %, priemernej hodnoty RPMN 36,30 %, vrátane poplatku za poskytnutie úveru 150 EUR.

19. Podľa bodu 7 Zmluvy, dlžník, spoludlžník 1, spoludlžník 2 a veriteľ v ďalšom odkazujú na úpravu obsahnutú v zmluvných dojednaniach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, pričom dlžník, ako aj spoludlžníci sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili, nemajú k nim žiadne výhrady a zaväzujú sa ich dodržiavať.

20. Podľa bodu 8.1 Zmluvy, v prípade omeškania dlžníka, spoludlžníka 1 a spoludlžníka 2 s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti, alebo záväzku podľa dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, sú títo povinní zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania. Ak sa z dôvodu omeškania dlžníka, spoludlžníka 1, 2 s úhradou mesačnej splátky o viac ako 3 mesiace stali podľa čl. 3, ods. 13.1 písm. a) zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere okamžite splatnými všetky záväzky podľa tejto zmluvy alebo dohody o poskytovaní služieb je dlžník, spoludlžník 1 a 2 povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania.

21. Podľa bodu 8.2, okrem zmluvnej pokuty dlžník, spoludlžník 1,2 je povinný zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z..

22. Podľa bodu 8.5, akékoľvek dojednanie o zmluvnej pokute obsahnuté v tejto zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať

náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná alebo iným porušením zmluvy o RÚ a to v plnej výške.

23. Podľa bodu 8.2 zmluvných dojednaní, dlžník, spoludlžník 1, 2 sa zaväzujú pri úhrade splátky, alebo iného záväzku podľa Zmluvy o RÚ uvádzať ako variabilný symbol číslo Zmluvy o RÚ. V prípade, že tento variabilný symbol nebude uvedený, resp. bude uvedený nesprávne, čiastka sa považuje za uhradenú nie pripísaním na účet veriteľa, ale až okamihom kedy dôjde k jej identifikácii veriteľom.

24. Podľa bodu 8.3 zmluvných dojednaní, dlžník, spoludlžník 1, 2 je povinný oznámiť veriteľovi okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť schopnosť plniť ich záväzky. Dlžník, spoludlžník 1, 2 zodpovedá za škody, ktoré veriteľ utrpí v dôsledku nesplnenia tejto povinnosti.

25. Podľa bodu 7.1 Dohody o poskytnutí služieb uzatvorenej medzi žalovaným a žalobcom sa zákazník zaväzuje, že za uzavretie dohody zaplatí mesačne poskytovateľovi odplatu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru, zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver s oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

26. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP,

(1) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

(2) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahraďiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

27. Podľa § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka,

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
b) dovoľujú obchodníkovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na tretiu osobu bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom mohlo dôjsť k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť obchodníka za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú obchodníkovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s obchodníkom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú obchodníkovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú obchodníka, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak obchodník nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú obchodníkovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo obchodníka oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany obchodníka neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči obchodníkovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) oprávňujú obchodníka rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba obchodníkovi,

p) obmedzujú zodpovednosť obchodníka, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,

s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie obchodníkom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,

w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

28. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

29. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca so žalovaným uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX a predmetnou žalobou sa voči žalovanému domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, zmluvných dojednaniach, ako aj v dohode o poskytnutí služieb.

30. Podľa názoru súdu I. inštancie žaloby upravené v ust. § 137 písm. c) a d) CSP nevyklučujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. § 298 CSP. Zo samotného znenia ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb.

31. Aj zo znenia ust. § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednania.

32. Okrem iného, zo samotného zák. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobcov ako spotrebiteľov na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

33. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväznými pre

spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

34. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

35. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

36. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora na ochranu spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany.

37. Aj z rozhodnutia NS SR pod sp. zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

38. Žaloba, ktorou sa žalobca domáha vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/27/2018, 6Cdo/127/2017).

39. Zároveň z rozhodnutia Ústavného súdu SR pod sp. zn. III.ÚS 124/2020 vyplýva, že zmluvnú podmienku, ktorá bola súdom vyhlásená za nekalú treba v zásade chápať tak, že nikdy neexistovala, takže nemôže voči spotrebiteľovi vyvolávať účinky. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím musí v zásade viesť k navráteniu jeho právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala. Rozsudok o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky prispel k odstráneniu pochybností o spätných účinkoch rozhodnutia súdu o určení neplatnosti zmluvnej podmienky a tieto účinky z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemožno v zásade z hľadiska reštitúcie vzťahov časovo obmedzovať. Žalobu o určenie možno uplatniť už pri potencionálnej hrozbe vzniku ujmy. Existuje teda možnosť domáhať sa vyhlásenia zmluvnej podmienky z preventívnych dôvodov bez práva na reštitučné plnenie. Zo súdnej kontroly nie sú vylúčené ani zmluvné klauzuly, ktorých obsahom nie je právo na plnenie a z ktorých by bolo kumulatívne uplatnenie reštitučných práv na plnenie problematické, až nemožné. Členským štátom patrí procesná autonómia, no špecifiká súdnych konaní nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá spotrebiteľom musí byť poskytnutá podľa ustanovení Smernice 93/13. Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offio zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale aj v záujme dôležitého spoločenského cieľa.

40. Súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24.08.2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-19/20).

41. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Súdu I. inštancie sú známe rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky vo vzťahu určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru.

42. Z odôvodnení uvedených rozhodnutí nesporne vyplýva, že neprijateľnou podmienkou je aj zmluvné dojednanie, ktoré vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Vo vzťahu k poplatku za správu úveru uviedli, že zo zmluvy ani zo všeobecných obchodných podmienok nie je zrejmé, aké úkony veriteľa v prospech dlžníka majú byť týmto poplatkom odmeňované. Takéto ustanovenie tak celkom jednoznačne zakladá pre veriteľa nárok na ďalšiu peňažnú výhodu voči dlžníkovi, teda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

43. Vo vzťahu k akceptovateľnosti spracovateľského poplatku uviedli, že samotný dodávateľ opodstatnenosť tohto poplatku odvíja od práva na odplatu za poskytnutie úveru a práve v tom je zásadný rozpor vedúci k právnomu záveru súdu prvej inštancie o neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky. Z označenia spracovateľský poplatok je jednoznačné, že má ísť o poplatok za spracovanie úveru, teda za úkony zo strany veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru, ako napr. oslovenie dlžníka, zistenie jeho údajov, vypracovanie a uzavretie konkrétnej zmluvy, ktoré sú internou záležitosťou veriteľa a súčasťou jeho nákladov. Odplata za poskytnutý úver má byť dojednaná jednoznačne, a to napr. dojednaním úroku a nie je dôvod odplatu za poskytnutý úver skrývať pod akýsi spracovateľský poplatok.

44. Z čl. 3 CSP nesporne vyplýva, že každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou SR, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnými záväzkami SR, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

45. Vznik členstva SR v EÚ tkvie okrem iného aj v dobrovoľnom vzdaní sa časti suverenity štátu v prospech EÚ. Ide pritom aj o časť suverenity pri všeobecne záväznom regulovaní spoločenských vzťahov. Za určitých okolností teda slovenské orgány aplikujúce právo (aj súdy) musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu úniijného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, ba niekedy aj nad vôľu zákonodarcu (uznesenie ÚS SR pod sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016).

46. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia ÚS SR vyplýva, že smernice ako typová kategória predpisov sekundárneho práva sú na rozdiel od nariadení typické absenciou priamej uplatniteľnosti voči fyzickým osobám a právnickým osobám v jednotlivých členských štátoch. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

47. Citované ustanovenie primárneho práva EÚ vysiela zrozumiteľné poslanstvo vnútroštátnym orgánom členských štátov zaväzujúc ich na taký výkon ich vrchnostenských kompetencií, ktorý zabezpečí dosiahnutie výsledku očakávaného smernicou. Inými slovami, ide tu o povinnosť naplniť vôľu úniijného tvorca smernice vnútroštátnymi právnymi prostriedkami. Štandardným prostriedkom dosahovania cieľa stanoveného smernicou je zmena právnej úpravy, ku ktorej pristúpi vnútroštátny zákonodarca. Avšak pre prípad, že túto svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora EÚ teóriu priameho účinku smerníc a nepriameho účinku smerníc. Priamy účinok dotknutých smerníc v posudzovanom prípade neprichádza do úvahy, a to vzhľadom na závery rozsudku Súdneho dvora EÚ C-152/84, podľa ktorého záväzná podstata smernice, ktorá konštituuje základňu pre možnosť odvolať sa na smernicu pred vnútroštátnym súdom, existuje len vo vzťahu ku každému členskému štátu, ktorému je určená. Z tohto vyplýva, že smernica nemôže sama o sebe ukladať povinnosť jednotlivcom a že ustanovenia smernice ako takej nemožno uplatňovať voči jednotlivcom. Môžu tak uvažovať len o nepriamom účinku smernice, ktorý zakladá rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-106/89 s odvolaním sa na prejudikatúru C-14/83. Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici, vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s 3. odsekom čl. 189 Zmluvy o založení EHS.

48. Je nepochybné, že novelou Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.4.2004 (zák. č. 150/2004 Z. z.), boli prevzaté právne akty Európskych spoločenstiev a EÚ uvedené v prílohe (§ 879g Občianskeho

zákonníka), medzi inými aj Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

49. Bez ohľadu na doterajšiu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov SR pri posudzovaní zmluvnej podmienky poplatkov za správu a poskytnutie úveru (spracovateľský poplatok), súd prvej inštancie považuje za právne významný výklad Smernice 93/13/EHS rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C-621/17 z 3.10.2019. Z uvedeného rozhodnutia nesporne vyplýva, že čl. 4 ods. 2 a čl. 5 Smernice Rady 93/13/EHS, sa majú vykladať v tom zmysle, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne, nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich výpočtu a dátum ich splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm.

50. Článok 3 ods. 1 Smernice 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že taká zmluvná podmienka, o akú ide vo veci samej, ktorá sa týka poplatkov za správu zmluvy o úvere a ktorá neumožňuje jednoznačne určiť konkrétne služby poskytované ako protihodnota, v zásade nespôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán, ktoré vyplývajú zo zmluvy.

51. Zo záverov uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, teda možno vyvodit' jednoznačný záver, že nedostatočná individualizácia plnení za poplatky za správu ako aj spracovateľského poplatku v tomto prípade, ktorých výška, resp. spôsob ich výpočtu a dátum splatnosti sú v zmluve presne určené nespôsobujú v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán.

52. Taktiež z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.02.2022 pod sp. zn. 7Cdo/294/2019 vyplýva, že v zmysle rozsudku Súdneho dvora vo veci C 621/17 zo dňa 13.10.2019 článok 4 ods. 2 a článok 5 Smernice Rady 93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a poplatku za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsoby ich výpočtu a dátum splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm.

53. Dovolací súd poukázal na to, že z označenia sporného poplatku vyplýva, že ide o poplatok za poskytnutie úveru teda za úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie zmluvy a ktoré sú jeho internou záležitosťou a súčasťou jeho nákladov, teda za úkony veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru ako vypracovanie zmluvy a jej uzavretie a pod. Poplatok za poskytnutie úveru teda predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom, pričom možnosť jeho uplatňovania pripúšťa zákon č. 129/2010 Z.z. a táto možnosť vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ. Nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky.

54. Nemožno opomenúť tú skutočnosť, že bolo na dovolateľovi, ktorý mohol posúdiť hospodárske dôsledky vyplývajúce zo zmluvy, či ju uzavrieť, a ak sa mu poplatok za poskytnutie úveru, ktorý bol v zmluve vyjadrení určito, jasne a zrozumiteľne javil vysoký, nič mu nebránilo obrátiť sa na iný subjekt. Dovolací súd má za to, že nemožno tolerovať, aby dovolateľ, ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, zmluvu aj napriek tomu uzavrel, teda s poplatkom a jeho výškou súhlasil, následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

55. Zo záverov vyššie uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ako aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 7Cdo/294/2019 teda možno vyvodit' jednoznačný záver, že nedostatočná individualizácia plnení za poplatky za správu, ako aj spracovateľského poplatku v tomto prípade, ktorých výška, resp. spôsob ich výpočtu a dátum splatnosti sú v zmluve presne určené, nespôsobujú v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán, preto súd prvej inštancie žalobu o určenie ich neprijateľnosti ako nedôvodnú zamietol.

56. S týmto záverom sa stotožnil vo svojom rozhodnutí Krajský súd v Prešove v rozsudku pod sp. zn. 23CoCsp/6/2022, ako aj v rozsudku 17CoCsp/46/2020.

57. Na uvedené rozhodnutie nadviazali aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 5Cdo/47/2019, 4Cdo/292/2021 a 6Cdo/89/2023.

58. Zo záverov rozsudku Súdneho dvora zo dňa 03.09.2020 v spojených veciach C 84/19, C 222/19 a C 252/19 vyplýva, že článok IV ods. 2 Smernice 93/13 zmenenej smernicou 2011/83 sa má vykladať v tom zmysle, že podmienky zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré spotrebiteľovi ukladajú iné poplatky, než je splatenie istiny a úrokov nespádajú pod výnimku ustanovenú v tomto ustanovení, pokiaľ tieto podmienky nešpecifikujú ani povahu týchto poplatkov, ani služby, za ktoré stanovujú odmenu a sú formulované spôsobom spôsobilým uviesť spotrebiteľa do omylu pokiaľ ide o jeho povinnosti a ekonomické dôsledky týchto podmienok, čo musí overiť vnútroštátny súd.

59. V prejednáwanej veci konštatoval, že pokiaľ ide o náklady nazvané poplatok za spracovanie úveru a provízia si navrhovateľ mohol klásť legitímne otázky tak pokiaľ ide o služby, za ktoré mal tieto poplatky zaplatiť, ako aj o ich prípadné prekryvanie. Na jednej strane totiž zmluva obsahovala dve ustanovenia upravujúce správne poplatky nazvané poplatok za spracovanie úveru a provízia, pričom obe naznačujú, že ide o sumy, ktoré sa majú zaplatiť na účely získania úveru.

60. Na druhej strane prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil či nákladová položka nazvaná provízia, mohla podľa svojho obvyklého významu v poľskom práve naznačovať, že ide o odmenu sprostredkovateľov úveru, ktorý pôsobil pri uzavretí zmluvy a či v takej situácii spotrebiteľ nebol schopný na rozdiel od toho, čo stanovuje článok 21 písm. b) Smernice 2008/48 posúdiť, či platí za služby predajcu alebo dodávateľa, s ktorým uzavrel zmluvy alebo za služby sprostredkovateľa. Za týchto okolností by nebolo zabezpečené, že spotrebiteľ celkovo porozumel svojim platobným povinnostiam a ekonomickým dôsledkom podmienok stanovujúcich tieto poplatky. Po druhé, pokiaľ ide o preskúmanie primeranosti medzi cenou a odmenu na jednej strane a tovarom a službami na strane druhej, z ustálenej judikatúry vyplýva, že táto kategória podmienok, ktorých prípadnú nekalú povahu nemožno skúmať, má obmedzený dosah, keďže sa týka len primeranosti medzi stanovenou cenou alebo odmenou a tovarom alebo službami. Vzhľadom na tento reštriktívny výklad, Súdny dvor spresnil, že podmienky týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatrí do tejto druhej kategórie podmienok s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe poskytovanej ako protiplnenie veriteľov.

61. Pokiaľ ide o posúdenie primeranosti zmluvných podmienok dotknutých v predmetnej veci, teda vzťahu medzi požadovanými platbami a plnením, ktorému zodpovedajú, z rozhodnutia vnútroštátno súdu vyplýva, že uvedené podmienky nespresňovali, na ktorú službu sa vzťahujú poplatky zvané poplatok za spracovanie úveru a provízia.

62. Z obsahu vyššie uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora tak vyplýva, že predmetom prejudiciálneho konania bolo posudzovanie dvoch správnych poplatkov, nešpecifikujúcich, za ktoré služby je spotrebiteľ tieto povinný zaplatiť napriek tomu, že obe sumy sa mali zaplatiť za účelom získania úveru s rozdielom, že poplatok za spracovanie úveru sa uhradil dodávateľovi a provízia sprostredkovateľovi úveru.

63. V zmysle vyššie uvedených rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, potom vo všeobecnosti nie je možné poplatok za poskytnutie úveru, považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

64. Na druhej strane s poukazom na závery vyššie uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora, podľa ktorého článok 3 ods. 1 smernice 90/13 zmenenej smernicou 2011/83 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka týkajúca sa nákladov na úver bez úrokov, ktorá stanovuje tieto náklady pod zákonnou hranicou, a ktorá prenáša náklady na ekonomickú činnosť veriteľa za spotrebiteľa, môže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy na úkor spotrebiteľa, ak spotrebiteľovi ukladá povinnosť, aby znášal neprijateľné náklady v porovnaní s poskytnutými službami a výškou úveru, čo musí overiť vnútroštátny súd.

65. Podľa názoru súdu I. inštancie, poplatok za poskytnutie úveru uplatňovaný žalovaným z predmetnej zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže jeho výška je neprimeraná v porovnaní s poskytnutými službami a samotnou výškou úveru, nakoľko dosahuje hodnotu 10 % z hodnoty celkového úveru, ktorý bol poskytnutý v sume 1 500 EUR. Na porovnanie, bankové inštitúcie požadujú poplatok z poskytnutého úveru maximálne v rozsahu 2 % z hodnoty poskytnutého úveru.

66. Obdobné zmluvné dojednanie bolo vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 16.09.2024 pod sp. zn. 29Csp/19/2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.01.2025 pod sp. zn. 27CoCsp/19/2024.

67. Pokiaľ ide o zmluvné dojednanie v bode 7 Zmluvy, obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľné zmluvné dojednanie rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.04.2024 pod sp. zn. 3CoCsp/7/2024, zo dňa 18.06.2024 pod sp. zn. 1CoCsp/5/2024 a zo dňa 20.04.2023 pod sp. zn. 6CoCsp/19/2025.

68. Z odôvodnenia uvedených rozhodnutí vyplýva, že jednostranné vyhlásenie spotrebiteľa v zmluve možno považovať za netransparentnú inkorporačnú doložku. Samotné prehlásenie klienta zakomponované v texte zmluvy ako štandardná zmluvná podmienka nepredstavuje dôkaz o tom, že si veriteľ splnil svoju povinnosť. Bez ohľadu na túto klauzulu je veriteľ povinný dôveryhodne preukázať, že spotrebiteľa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami. Odvolací súd rovnako poukazuje na to, že tieto všeobecné obchodné podmienky neboli spotrebiteľom osobitne podpísané, keďže žalovaný nepreukázal, že by spotrebiteľovi pri podpise úverovej zmluvy doručil aj všeobecné obchodné podmienky, preto sotva možno uveriť tvrdeniu, že spotrebiteľ mal možnosť sa s nimi oboznámiť. Aj keď žalovaný poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu 4Cdo/9/2019 je pravdou, že dovolací súd konštatoval preferenciu platnosti pred neplatnosťou právnych úkonov a tiež konštatoval, že ak podstatné náležitosti boli uvedené v prílohe nemôže to byť dôvodom neplatnosti úverovej zmluvy. V danej veci však nie je zrejmé, aby žalovaný preukázal že žalobca sa so všeobecnými obchodnými podmienkami skutočne pred uzavretím zmluvy oboznámil, pričom argument žalovaného o tom, že ich bolo možné dohľadať na webovom sídle banky je irelevantný. Rovnako tak je irelevantné, že obchodné podmienky boli pripojené k zmluve preto, že odvolaciemu súdu je z doterajšej rozhodovacej činnosti známe, že priebeh kontraktčných procesov bánk so spotrebiteľmi je vo všeobecnosti poznačený rýchlosťou a nedôslednosťou pri poučení spotrebiteľov. Z tohto pohľadu sa potom zmluvná podmienka, obsahom ktorej je vyhlásenie spotrebiteľa, že sa pred uzatvorením zmluvy oboznámil so zmluvnými podmienkami a súhlasí s nimi, javí ako neprijateľná podľa § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, pretože na spotrebiteľa sa prenáša dôkazné bremeno v otázke, či pred uzatvorením zmluvy s predloženými zmluvnými podmienkami sa skutočne oboznámil.

69. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 8.1, 8.2 a 8.5 článku 8 v Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, táto bola opakovane rozhodnutiami súdov vyhlásená za neprijateľnú, konkrétne rozsudkom Okresného súdu Prešov 20Csp/35/2021, 24Csp/2/2023, Okresným súdom Bardejov 20Csp/21/2022, 6Csp/15/2022 ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove 7CoCsp/52/2021 z 30.5.2023.

70. Rovnaká zmluvná podmienka bola určená aj rozsudkom Okresného súdu Prešov, 29Csp/19/2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 27CoCsp/9/2024.

71. Z uvedených súdnych rozhodnutí nesporne vyplýva konštatovanie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, keďže táto bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným a navyše písaný minimalizovaným písmom bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Samotná zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne. Z textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej-ktorej mesačnej splátky, ale opakovane aj v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania. Súčasne z obsahu citovaného zmluvného dojednania nevyplýva, dokedy si bol veriteľ oprávnený takúto zmluvnú pokutu voči spotrebiteľovi uplatňovať. Na základe vyššie uvedeného, preto súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednania zmluvnej pokuty a tak ako bolo zapracované, rozhodne spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobcov ako spotrebiteľov.

72. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 8.2 zmluvných dojednaní, má súd prvej inštancie zato, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, majúcu charakter neprimeranej sankcie za neuvedenie správneho variabilného symbolu, ktorý okrem iného, tak ako to vyplýva z bodu 8.3 zmluvných dojednaní, môže negatívne ovplyvniť aj schopnosť spotrebiteľov splácať záväzky z úverovej zmluvy. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalovaný ako dodávateľ v prípade existencie iba jedného zmluvného záväzku zo spotrebiteľom, nemôže mať problém s priradením aj spotrebiteľom neidentifikovanej platby bez uvedenia variabilného symbolu a v prípade existencie viacerých záväzkov spotrebiteľa voči jednému dodávateľovi, nastupuje zákonný predpoklad § 338 Obchodného zákonníka. Teda ak dlžník má voči veriteľovi niekoľko peňažných záväzkov a neurčí, ktorý záväzok plní, platenie sa týka najskôr záväzku, ktorého splnenie nie je zabezpečené, alebo je najmenej zabezpečené inak záväzku najskôr splatného.

73. Obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľné zmluvné dojednanie právoplatnými rozhodnutiami Okresného súdu Prešov, 7Csp/35/2021, 11Csp/115/2021, 20Csp/91/2020, 24Csp/26/2017, 29Csp/19/2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 27CoCsp/9/2024.

74. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 8.3 zmluvných dojednaní, obdobná zmluvná podmienka bola právoplatnými rozhodnutiami súdu vyhlásená za neprijateľnú, konkrétne rozhodnutím Okresného súdu Prešov 18Csp/111/2022 ako aj Krajským súdom v Prešove 9CoCsp/56/2022 a 2CoCsp/7/2023, ako aj rozsudkom Okresného súdu Prešov 29Csp/19/2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 27CoCsp/9/2024.

75. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že argumentáciu veriteľa vo vzťahu k neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky, ktorá mala základ v odkaze na povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, mal odvolací súd za argumentáciu bez relevancie. Žalovaný totiž mal za náležité vyžadovať od spotrebiteľa informácie o zmenách v príjmoch, výdavkoch a záväzkoch, ktoré prebral spotrebiteľ, alebo o iných zmenách v príjmovej sfére spotrebiteľa z dôvodu možnej zmeny zmluvy, spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru. Je možné súhlasiť s tým, že z ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva povinnosť veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver aj pred zmenou zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru a to s odbornou starostlivosťou. Uvedená povinnosť je však vyžadovaná vo vzťahu k možnej obsahovej, alebo inej zmene existujúceho záväzkového vzťahu. Za situácie, keď ani nie je zrejmé, či k nejakej zmene vzniknutého zmluvného vzťahu dôjde, t.j. hypotetickej situácie je nezrozumiteľné, z akého dôvodu by sa povinnosť mala vyžadovať od spotrebiteľa. V takomto prípade nie je právne ani fakticky opodstatnené preskúmať bonitu spotrebiteľa po uzavretí zmluvy, naviac pri neurčito konkretizovaných podmienkach, čo všetko by mal spotrebiteľ veriteľovi oznamovať.

76. Ďalej súd I. inštancie dospel k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v Dohode o poskytovaní služieb, uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX č. XXXXXXXXXXXX uvedenej v bode 7.1, ktorou sa zákazník zaväzuje, že za uzatvorenie zmluvy zaplatí mesačne poskytovateľovi odplatu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru.

77. Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky vidí nielen v samotnom predmete tohto dojednaní, ale aj v jeho cene a v okolnostiach uplatňovania tejto dohody. Je zrejmé, že táto zmluvná podmienka platí aj v prípade, ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k jej využitiu. Nakoľko uvedená podmienka môže reálne viesť k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia, čo spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

78. Z uvedeného dôvodu mal súd zato, že celá konštrukcia Dohody o poskytovaní služieb odplatu za ňu tak, ako je uvedená v bode 7.1, je neprijateľná, výrazne zhoršujúca postavenie spotrebiteľa a preto ako neprijateľná je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Okrem iného, odplata za poskytnutie uvedených služieb je neprimerane vysoká, keďže je vyššia ako hodnota reálne poskytnutého úveru po odpočítaní poplatku za jeho poskytnutie. Z uvedeného zmluvného dojednaní totižto vyplýva, že žalobca bol povinný v prospech žalovaného uhrádzať odplatu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru vo výške 34,56 EUR mesačne a teda pri 42 mesačnej splatnosti mal zaplatiť žalovanému celkovú odplatu vo výške 1 451,52 EUR.

79. Pokiaľ ide o námietky žalovaného týkajúce sa neprípustnosti predmetnej žaloby s poukazom na iné konania, ktoré boli vedené so žalobcom, súd posúdil ako nedôvodné. Pokiaľ ide o konanie vedené pod sp. zn. 11C/49/2015, toto sa týkalo iného spotrebiteľa, ako samotného žalobcu. V konaní 15C/505/2015 bola riešená iba otázka uloženia povinnosti žalovaného zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy na základe predmetnej zmluvy, teda nebola riešená otázka neprijateľnosti zmluvných dojednaní, ktoré sú predmetom sporu.

80. Konania 8Csp/135/2017, 9C/419/2015 a 29Csp/17/2019 boli konaniami o žalobe žalobcu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jeho spotrebiteľských práv konštatovaných v základnom konaní, ktoré sa však netýkali namietaných porušení spotrebiteľského práva žalobcu vo vzťahu k predmetným zmluvným dojednaniám na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi stranami sporu zo dňa 16.12.2014 pod č. 8500096475.

81. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

82. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

83. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi voči neúspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

84. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

2 29Csp/184/2024

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.